

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика і література

Назва дисципліни

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність – 052 Політологія

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма – Політологія

Обсяг дисципліни – 5 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОЗП.08

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл загальної підготовки)

Факультет міжнародних відносин

Кафедра філософії і політології

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальне навантаження	Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Підсумковий контроль		
				Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття			Залік	Іспит	
Денна	1	2	4,0	120	54	18	–	36	–	66	–	–	+	–
Заочна	1	2	4,0	120	12	6	–	6	–	108	–	–	+	–

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми

Програма складена Р.Д. канд. філол.н., доц. М. Б. Дем'янюк
Підпис автора Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора

Схвалена на засіданні кафедри філософії і політології

Протокол від 25 серпня 2020 № 1

Зав. кафедри Н.К. Петрук

Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою факультету міжнародних відносин

Голова вченої ради факультету Л.І. Ініціали, прізвище

Хмельницький 2020

2 Пояснювальна записка

Дисципліна «Політика і література» належить до циклу нормативних дисциплін загальної підготовки і займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» за освітньо-професійною програмою «Політологія».

Пререквізити – публічне мовлення та академічне письмо, міжкультурна комунікація та міжнародний етикет, основи критичного мислення.

Кореквізити – політична журналістика та політична інформація, навчальна практика в ЗМІ.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

компетентності: здатність абстрактно мислити, бути критичним і самокритичним; здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; здатність розуміти базові засади функціонування суспільства, а також загальну природу і значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання; здатність реалізовувати принципи толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності на основі загальнолюдських цінностей та критичного оцінювання історичних та сучасних соціально-політичних, економічних подій та явищ;

програмні результати навчання: вміти критично мислити та застосовувати раціональну аргументацію в сфері професійної діяльності; відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в різних сферах його функціонування на основі розуміння історії, закономірностей та етапів розвитку предметної сфери політології; пропагувати здоровий спосіб життя; розуміти базові засади функціонування суспільства, загальну природу і значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання; застосовувати принципи толерантності та гуманності у контексті сучасної мультикультурності для критичного аналізу історичних та сучасних соціально-політичних, культурних, економічних подій та явищ.

Мета дисципліни. Формування у слухачів максимально повних та цілісних уявлень про дилеми співвідношення політичного і гуманістичного у творах художньої літератури, як у теоретичному, так і в практичному вимірах, а також вміння здійснювати комплексну характеристику причин, типів та наслідків взаємодії сучасних політичних систем і режимів, враховуючи специфіку їх перебігу описану в окремих літературах світу, у тому числі й в українській літературі.

Предмет дисципліни. Політичні сюжети світової та української літератур, методики та підходи до аналізу політичних явищ в красному письменстві.

Завдання дисципліни. Вивчення уявлень та інтерпретацій світової та української літератур щодо явищ світових революцій і воєн, природи тоталітаризмів, феноменів Голодомору і Голокосту, процесу мультикультуралізму й деколонізації, бюрократизації системи влади, кризи політичних еліт та лідерства, формування етнічних ідентичностей, реалізації політики пам'яті, специфіки міжетнічної та міжконфесійної взаємодії.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: ознайомитися з головними політичними сюжетами світової та української літератур; вміло володіти підходами до аналізу політичних явищ в літературі; характеризувати причини, типи та наслідки взаємодії сучасних політичних систем та режимів, враховуючи специфіку їх відображення в окремих творах світової літератури; аналізувати співвідношення політичного і гуманістичного у творах літератури, як у теоретичному, так і в практичному вимірах.

3 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведеніх на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	практичні заняття	CPC	лекції	практичні заняття	CPC
Тема 1. Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література».	2	4	6	2	2	12
Тема 2. Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях.	2	4	8			12
Тема 3. Антична література: політичні фігури війни і миру.	2	4	8			12
Тема 4. Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса.	2	4	6			12
Тема 5. Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально–політичної думки.	2	4	8			12
Тема 6. Політична література та її роль у захисті православ'я й української самобутності.	2	4	8	2	2	12
Тема 7. Українські «шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору.	2	4	6			12
Тема 8. Сучасна українська література в політичному контексті.	2	4	8			12
Тема 9. Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко.	2	4	8			12
Разом за семestr	18	36	66	6	6	108

4 Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література» Місце дисципліни «Політика і література» в системі підготовки фахівця з політології, предмет і мета вивчення курсу, завдання навчальної дисципліни. Функції літератури в суспільстві. Генезис літератури. Функції літератури в суспільстві. Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Літ.: [7, с. 7–19; 13, с. 9–26; 21, с. 9–16; 24, с. 12–18; 37, с. 12–24; 56, с. 24–32].	2

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
2	Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях Життєвий шлях Джорджа Орвелла. Політичні та літературні есе Орвелла. Жанр політичної казки. Алгоритмичний сенс політичної казки. Джорджа Орвелла «Колгосп тварин». Сатиричне зображення тоталітарних режимів. Аналіз роману-антиутопії Джорджа Орвелла «1984». Літ.: [6, с. 255–289; 13, с. 58–83; 17, с. 48–63; 24, с. 55–74; 33, с. 20–45; 34, с. 112–127; 25; 26; 48; 57].	2
3	Антична література: політичні фігури війни і миру Антична література: поняття, головні літературні роди й жанри. Періодизація розвитку античної літератури. Ідейне наповнення та цінності античної літератури. Естетика античної літератури. Гомерова Іліада: дилеми геройчних і вояцьких чеснот. Соціологічний аналіз Іліади. Політичний контекст твору. Аналіз епічної поеми Гомера «Одіссея». Подібність та відмінності поміж творами Гомера «Іліада» та «Одіссея». Гомерова «Одіссея»: теми чесності, розплати/відплати, біженства/вигнання. «Енеїда» - один із найвизначніших творів латинської літератури. «Енеїда» Вергілія: античний вимір політичного конфлікту. Порівняльна характеристика «Іліада» та «Енеїди». Політизованість «Енеїди». Літ.: [3; 4; 5; 7, с. 34–57; 11, с. 38–73; 20; 23, с. 54–88; 37, с. 15–44; 53].	2
4	Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса. Біографія та творчість Мігеля де Сервантеса. Дон Кіхот – персонаж перехідного періоду. Трагікомедія людини перехідного періоду. «Донкіхотство» в українській політичній думці. Літ.: [8, с. 267–312; 24, с. 122–134; 37, с. 74–92; 51; 52].	2
5	Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально – політичної думки Поняття "утопії" та "антиутопії" у світовій літературі. Утопія – як різновид соціальної фантастики. Жанр антиутопії. Відмінності антиутопії від утопії. Жанр літературної утопії у контексті Північного Відродження. Біографічні та історико-політичні факти у творі Томаса Мора «Утопія». Антитеза як основа композиції «Утопії». Соціально-політичний та моральний ідеал європейського гуманізму в «Утопії» Томаса Мора. Літ.: [6, с. 81–167; 13, с. 154–164; 24, с. 46–56; 34, с. 36–55; 36, с. 23–45; 48; 55; 57].	2
6	Політична література і її роль у захисті православ'я й української самобутності Політична література за часів Київської Русі. «Повість врем'яних літ», «Слово про закон і благодать» митрополита Іларіона, «Послання» Клиmenta Смолятича, «Повчання» Володимира Мономаха, «Слово о полку Ігоревім». Східноруська політична література XIII–XIV ст. Розвиток української політичної літератури у другій половині XVI – першій третині XVII ст. Полемічна література. Твори Г. Смотрицького, Христофора Філадела, Івана	2

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	Вишенського, Стефана Зизанія, М. Смотрицького, З. Копистенського, М. Андрелли та ін. Літ.: [27; 31, с. 146–234; 32, с. 87–324; 39, с. 344–379; 40, с. 35–56; 47, с. 77–287].	
7	Українські шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору Історико – політичні умови виникнення шістдесятництва. Поняття феномену українського шістдесятництва. Початок 1960-х. Кінець «відлиги». Іван Драч. Микола Вінграновський. Григорій Тютюнник. Борис Олійник. Василь Симоненко. Ліна Костенко. Євген Гуцало. Валерій Шевчук. Микола Холодний. Василь Стус. Перекладач Микола Лукаш. Літ.: [18, с. 123–158; 30, с. 33–69; 41; 45; 49].	2
8	Сучасна українська література в політичному контексті Загальна характеристика основних тенденцій розвитку сучасної літератури. Юрій Андрухович. Оксана Забужко. Сергій Жадан. Тарас Прохасько. Ігор Павлюк. Юрій Іздрик. Любко Дереш. Юрій Винничук. Марія Матіос. Аналіз твору Марії Матіос «Солодка Даруся». Літ.: [18, с. 353–483].	2
9	Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко. Суспільні події як основа інтерпретації сучасного політичного роману. Роман Іваничук. Шкляр Василь Миколайович: Біографія та творчість. Роман «Чорний ворон» в контексті сьогодення. Феномен «Записок українського самашедшого» Ліни Костенко. Літ.: [18, с. 461–522].	2
Разом		18

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

Номер лекції	Тема лекції	Кількість годин
1	Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література». Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях. Літ.: [1; 6; 2-8; 10; 13; 14; 16; 17; 20; 23; 24; 28; 29; 33; 34; 37; 51; 52; 53; 58; 59].	2
2	Антична література: політичні фігури війни і миру. Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса. Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально–політичної думки. Літ.: [1; 6; 2-8; 10; 13; 14; 16; 17; 20; 23; 24; 28; 29; 33; 34; 37; 51; 52; 53; 58; 59].	2
3	Політична література та її роль у захисті православ'я й української самобутності. Українські «шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору. Сучасна українська література в політичному контексті. Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко.	2

Літ.: [18; 27; 31; 32; 39; 41; 45; 49].	
Разом :	6

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

№ з/п	Теми та зміст практичних занять	Кількість годин
1	Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література» Заняття 1. 1. Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. 2. Предмет курсу «Політика і література». Літ.: [7, с. 7–19; 13, с. 9–26; 21, с. 9–16; 24, с. 12–18; 37, с. 12–24; 56, с. 24–32].	2
2	Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література» Заняття 2. 1. Функції літератури в суспільстві. Літ.: [7, с. 7–19; 13, с. 9–26; 21, с. 9–16; 24, с. 12–18; 37, с. 12–24; 56, с. 24–32].	2
3	Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях Заняття 1. 1. Життєвий шлях Джорджа Орвелла. 2. Алегоричний сенс політичної казки Джорджа Орвелла «Колгосп тварин», сатиричне зображення тоталітарних режимів. Літ.: [6, с. 255–289; 13, с. 58–83; 17, с. 48–63; 24, с. 55–74; 33, с. 20–45; 34, с. 112–127; 25; 26; 48; 57].	2
4	Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях Заняття 2. 1. Аналіз твору Джорджа Орвелла «1984». Літ.: [6, с. 255–289; 13, с. 58–83; 17, с. 48–63; 24, с. 55–74; 33, с. 20–45; 34, с. 112–127; 25; 26; 48; 57].	2
5	Антична література: політичні фігури війни і миру Заняття 1. 1. Антична література: поняття, головні літературні роди й жанри. 2. Гомерова Іліада: дилеми героїчних і вояцьких чеснот. Літ.: [3; 4; 5; 7, с. 34–57; 11, с. 38–73; 20; 23, с. 54–88; 37, с. 15–44; 53].	2
6	Антична література: політичні фігури війни і миру Заняття 2. 1. Гомерова Одіссея: теми чесності, розплати/відплати, біженства/вигнання. 2. Енеїда Вергілія: античний вимір політичного конфлікту. Літ.: [3; 4; 5; 7, с. 34–57; 11, с. 38–73; 20; 23, с. 54–88; 37, с. 15–44; 53].	2
7	Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса	2

№ з/п	Теми та зміст практичних занять	Кількість годин
	<p>Заняття 1.</p> <p>1. Біографія та творчість Мігеля де Сервантеса. 2. Дон Кіхот – персонаж перехідного періоду. Трагікомедія людини перехідного періоду. Літ.: [8, с. 267–312; 24, с. 122–134; 37, с. 74–92; 51; 52].</p>	
8	<p>Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса</p> <p>Заняття 2.</p> <p>1. «Донкіхотство» в українській політичній думці. Літ.: [8, с. 267–312; 24, с. 122–134; 37, с. 74–92; 51; 52].</p>	2
9	<p>Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально – політичної думки</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Поняття "утопії" та "антиутопії" у світовій літературі. 2. Жанр літературної утопії у контексті Північного Відродження. Літ.: [6, с. 81–167; 13, с. 154–164; 24, с. 46–56; 34, с. 36–55; 36, с. 23–45; 48; 55; 57].</p>	2
10	<p>Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально – політичної думки</p> <p>Заняття 2.</p> <p>1. Томас Мор «Утопія» - основні ідеї. Літ.: [6, с. 81–167; 13, с. 154–164; 24, с. 46–56; 34, с. 36–55; 36, с. 23–45; 48; 55; 57].</p>	2
11	<p>Політична література і її роль у захисті православ'я й української самобутності.</p> <p>1. Політична література за часів Київської Русі. 2. Східноруська політична література XIII–XIV ст.</p> <p>Літ.: [27; 31, с. 146–234; 32, с. 87–324; 39, с. 344–379; 40, с. 35–56; 47, с. 77–287].</p>	2
12	<p>Політична література і її роль у захисті православ'я й української самобутності.</p> <p>1. Розвиток української політичної літератури у другій половині XVI — першій третині XVII ст. 2. Полемічна література.</p> <p>Літ.: [27; 31, с. 146–234; 32, с. 87–324; 39, с. 344–379; 40, с. 35–56; 47, с. 77–287].</p>	2
13	<p>Українські шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору</p> <p>Заняття 1.</p> <p>1. Історико – політичні умови виникнення шістдесятництва. Літ.: [18, с. 123–158; 30, с. 33–69; 41; 45; 49].</p>	2
14	<p>Українські шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору</p> <p>Заняття 2.</p> <p>1. Поняття феномену українського шістдесятництва. Літ.: [18, с. 123–158; 30, с. 33–69; 41; 45; 49].</p>	2

№ з/п	Теми та зміст практичних занять	Кількість годин
15	Сучасна українська література в політичному контексті Заняття 1. 1. Загальна характеристика основних тенденцій розвитку сучасної літератури.	2
16	Сучасна українська література в політичному контексті Заняття 2. 1. Марія Матіос. Біографія та творчість. 2. Аналіз твору Марії Матіос «Солодка Даруся». Літ.: [18, с. 353–483].	2
17	Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко. Заняття 1. 1. Суспільні події як основа інтерпретації сучасного політичного роману. 2. Шкляр Василь Миколайович. Роман «Чорний ворон» в контексті сьогодення. Літ.: [18, с. 461–522].	2
18	Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко. Заняття 2. 1. Феномен «Записок українського самашедшого» Ліни Костенко. Літ.: [18, с. 461–522].	2
Разом		36

Перелік практичних занять для студентів заочної форми навчання

№ з/п	Теми практичних занять	Кількість годин
1	Предмет курсу «Політика і література». Джордж Орвелл. Літ.: [2-8; 13; 14; 17; 20; 23; 24; 33; 37; 51; 52; 53; 58; 59].	2
2	Антична література: політичні фігури війни і миру. Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса. Літ.: [2-8; 13; 14; 17; 20; 23; 24; 33; 37; 51; 52; 53; 58; 59].	2
3	Українські «шістдесятники» – як суспільно-політична течія руху опору. Сучасна українська література в політичному контексті. Сучасний український політичний роман. Літ.: [18; 27; 31; 32; 39; 41; 45; 49].	2
Разом :		6

4.3. Зміст самостійної (у т.ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання практичних робіт, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних домашніх завдань тощо.

Обсяг самостійної роботи з дисципліни «Політика і література» становить 66 годин. Вона включає:

- опрацювання теоретичного матеріалу (конспекту лекцій, навчальної літератури);

- опрацювання додаткової літератури при підготовці до практичних занять;
- виконання домашніх практичних завдань;
- підготовка до поточного тестового контролю;
- підготовка до контрольних заходів (написання контрольної роботи тощо).

Зміст самостійної роботи студентів *денної* форми навчання

Номер тижня	Тема заняття	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література»	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до усного опитування та поточного контролю	2
2	Тема 1. Література як фактор політичного життя суспільства: історико – політологічний аналіз. Предмет курсу «Політика і література»	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до усного опитування та поточного контролю	4
3	Тема 2. Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
4	Тема 2. Джордж Орвелл. Основні твори. Біографія і творчий шлях	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
5	Тема 3. Антична література: політичні фігури війни і миру	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Підготовка до тестового контролю.	4
6	Тема 3. Антична література: політичні фігури війни і миру	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Підготовка до тестового контролю.	4
7	Тема 4. Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Тестовий контроль з тем 1-4.	2
8	Тема 4. Поєднання реальності та уяви в романі «Дон Кіхот» Мігеля де Сервантеса	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Тестовий контроль з тем 1-4.	4
9	Тема 5. Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до	4

	публіцистичної та соціально – політичної думки	усного опитування та поточного контролю.	
10	Тема 5. Утопія як особливий жанр літературних творів та своєрідний напрямок публіцистичної та соціально – політичної думки	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
11	Тема 6. Політична література і її роль у захисті православ'я й української самобутності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
12	Тема 6. Політична література і її роль у захисті православ'я й української самобутності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
13	Тема 7. Українські «шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Виконання домашнього практичного завдання.	2
14	Тема 7. Українські «шістдесятники» – як суспільно–політична течія руху опору	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до усного опитування та поточного контролю. Виконання домашнього практичного завдання.	4
15	Тема 8. Сучасна українська література в політичному контексті	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
16	Тема 8. Сучасна українська література в політичному контексті	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
17	Тема 9. Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
18	Тема 9. Сучасний український політичний роман. Василь Шкляр. Ліна Костенко	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до усного опитування та поточного контролю.	4
Разом:			66

Зміст самостійної роботи студентів *заочної* форми навчання

Студенти *заочної* форми навчання виконують контрольну роботу, яка включає три теоретичних питання. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожен студент отримує на кафедрі у період настановної сесії, а також вони доступні в електронному освітньому ресурсі в Модульному середовищі для навчання ХНУ.

5 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтуються на використанні традиційних та сучасних технологій навчання, зокрема лекцій (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації) і практичних занять (з використанням методів інтерактивного навчання), що мають за мету оволодіння студентами головними політичними сюжетами світової та української літератури, знаннями щодо методики та підходів до аналізу політичних явищ в красному письменстві; формування у слухачів курсу максимально повних та цілісних уявлень про дилеми співвідношення політичного і гуманістичного у творах модерної літератури, як у теоретичному, так і в практичному вимірах, а також умінь здійснювати комплексну характеристику причин, типів та наслідків взаємодії сучасних політичних систем і режимів, враховуючи специфіку їх перебігу описану в окремих літературах світу, у тому числі й в українській літературі.

6 Методи контролю

Оцінювання студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється впродовж семестру з метою оцінювання рівня засвоєння ними навчального матеріалу під час усіх видів навчальних занять. Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Поточний контроль проводиться у формах усного та письмового опитувань, тестування, перевірки домашніх практичних та індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку і передбачає оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі поточного контролю (за результатами роботи на практичних заняттях, а також контрольних заходів).

7 Оцінювання результатів навчання студентів у семestrі

Система оцінювання навчальних досягнень студентів базується на аналізі знань і практичних навичок та здійснюється відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті. Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **четирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти визначаються структурою дисципліни і важливістю окремих видів її робіт.

При оцінювання знань студентів використовуються різні види контролю, зокрема: усне та письмове опитування на семінарському занятті, тестування, перевірка домашніх практичних завдань. Оцінка на семінарському занятті складається з таких елементів: знання матеріалу теми; вміння обґрунтувати думку та оперувати основними категоріями; залучення до дискусій на семінарі. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у визначений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичного навчання у семestrі.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів *денної* форми навчання у семestrі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Опитування на практичних заняттях (мінімальна кількість оцінок – 4)	Тестовий контроль Т. 1-5	Залік
BK: 0,8	0,2	За рейтингом

Умовні позначення: BK – ваговий коефіцієнт.

**Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання
студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами**

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Тестовий контроль	Контрольна робота	Залік
BK: 0,4	0,6	За рейтингом

Умовні позначення: BK – ваговий коефіцієнт.

Критерії оцінювання за видами робіт

Оцінювання усних та письмових опитувань на практичних заняттях і контрольних робіт

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання
Відмінно	Здобувач вищої освіти глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення роботи і володіння спеціальними приладами та інструментами. Здобувач вищої освіти не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Здобувач вищої освіти виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання правил, закономірностей тощо. Відповідь здобувача вищої освіти будеться на основі самостійного мислення. Здобувач вищої освіти у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Здобувач вищої освіти виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь здобувача вищої освіти будеться на рівні репродуктивного мислення, здобувача вищої освіти має слабкі знання структури дисципліни, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач вищої освіти виявив розрізnenі, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначені понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може

	використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється здобувачу вищої освіти, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.
--	--

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, наведена у таблиці.

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумковий контроль (залик)

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ECTS	Бали	Вітчизняна оцінка	
A	4,75-5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25-4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75-4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25-3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00-3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задоволяє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Іспит виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів.

8 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Функції літератури в суспільстві.
2. Література як чинник політичного життя суспільства.
3. Генезис розвитку літератури.

4. Дж. Орвелл «Література і політика».
5. Життєвий шлях Джорджа Орвелла.
6. Політична казка Джорджа Орвелла «Колгосп тварин».
7. Доведіть, що казка Джорджа Орвелла «Колгосп тварин» є сатиричним зображенням тоталітарних режимів.
8. Джорджа Орвелл «1984».
9. Літературна спадщина Вільяма Шекспіра.
10. Сутність «Шекспірівського питання».
11. Проблема гноблення й брехні в трагедії «Гамлет» Вільяма Шекспіра.
12. Зміст поняття "утопії" та "антиутопії" у світовій літературі.
13. Розвиток жанру літературної утопії у контексті Північного Відродження.
14. Основні ідеї твору Томаса Мора «Утопія».
15. Характеристика політичної літератури за часів Київської Русі.
16. Східноруська політична література XIII–XIV ст.
17. Розвиток української політичної літератури у другій половині XVI – першій третині XVII ст.
18. Полемічна література.
19. Історико – політичні умови виникнення шістдесятництва.
20. Сутність феномену українського шістдесятництва?
21. Основні тенденції розвитку сучасної літератури.
22. Марія Матіос «Солодка Даруся».
23. Основні ознаки політичного роману.
24. Роман «Чорний ворон» в контексті сьогодення.
25. Феномен «Записок українського самашедшого» Ліни Костенко.

9 Методичне забезпечення

Освітній процес з навчальної дисципліни «Політика і література» в достатній мірі забезпечений необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлені і видані:

1. ЕОР «Політика і література» в модульному середовищі для навчання Moodle. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua/course/view.php?id=5849>.

10 Рекомендована література

Основна

1. Актуальные проблемы романа Р. Бредбери «451 по Фаренгейту» // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України. – 2005. – № 4. – С. 13–16.
2. Аникист А. Трагедия Шекспира “Гамлет” : литературный комментарий ; кн. для учителя / А. Аникист. – Москва : Просвещение, 1986. – 223 с.
3. Антична література: Довідник / За ред. С.В.Семчинського. – К., 1993. – 320 с.
4. Антична література: Хрестоматія / Упор. О.І.Білецький – К., 1968. – 610 с.
5. Античная литература. Греция: Антология: В 2 ч. – М., 1989 – 1990. – 383 с.
6. Архипова Ю. И. Утопия и антиутопия XX века / Ю. И. Архипова. – М. : Прогресс, 1992. – 814 с.
7. Ассман Я. Культурная память: Письмо и память о прошлом и политическая идентичность в высоких культурах древности /Пер. с нем. М. М. Сокольской. – М.: Языки славянской культуры, 2004. – 368 с. (Studia historica).

8. Багно В. Е. Дорогами “Дон Кихота” : Судьба романа Сервантеса / Всеволод Евгеньевич Багно. – М. : Книга, 1988. – 448 с.
9. Бернадська Н.І. Український роман: теоретичні проблеми і жанрова еволюція : монографія / Н.І. Бернадська. – Київ : Академвидав, 2004. – 368 с.
10. Бредбері Рей Дуглас «451 градус за Фаренгейтом» / Рей Дуглас Бредбері. – К. : «Веселка», 1985. – 300 с.
11. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Приганик Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: навчальний посібник. – Київ: Центр учебової літератури, 2011. – 488 с.
12. Дзюба І. Україна перед Сфінксом майбутнього : наук.–попул. вид. / Іван Дзюба. – К. : Вид. дім „К–Могилян. акад.“, 2001. – 36 с.
13. Донскіс Л. Влада та уява. Студії з питань політики та літератури.–К.: Спадщина, 2012.–280 с.
14. Дубашинский И. А. Вильям Шекспир : очерк творчества : пособие для учителя / И. А. Дубашинский. – 2-е изд., перераб. – Москва : Просвещение, 1978. – 144 с.
15. Захаров Б. Нарис історії дисидентського руху в Україні (1956–1987 pp.) / Б. Захаров; Харків. правозах. група. – Харків : Фоліо, 2003. – 143 с
16. Зверев А. «Когда пробьет последний час природы..: Антиутопия. XX в. / А. Зверев. –М. : Вопросы литературы 1989. –165 с.
17. Зверев А. М. «Скотный Двор» Джорджа Оруэлла//Энциклопедия мировой литературы. – СПб.: Невская книга, 2000. – 656 с.
18. Історія української літератури : ХХ – поч. ХХІ ст. : навчальний посібник / [авт. кол.: В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко, ... В. С. Брюховецький, ... В. Є. Панченко та ін.] ; за ред. В. І. Кузьменка. – К. : Академвидав, 2013. – 3 т. – 544 с.
19. Костенко Л. Гуманітарна аура нації, або Дефект головного дзеркала / Ліна Костенко; вступ. сл. Б. Якимовича. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 52 с.
20. Кун М.А. Міфи та легенди Стародавньої Греції. – Тернопіль, 1998. – 32 с.
21. Левчук Л., Панченко В., Шинкаренко О. Історія світової культури. – К.: Либідь, 2000. – 386 с.
22. Любимова А. Ф. Жанр антиутопии в XX веке: содержательные и поэтоложические аспекты. Пермь, 2001. – 90 с.
23. Мертлик Рудольф. Античные легенды и сказания. – М., 1978. – 479 с.
24. Між літературою і політикою. Есеї та інтермедії // О. Гнатюк – К.: Дух і літера, 2012. – 368 с.
25. Оруэлл Дж. 1984. – М.: Художественная литература, 1999. – 320 с.
26. Оруэлл Дж. Скотный двор / Перевод Л. Беспаловой. – М., «Известия», 1989. – 203 с.
27. Павленко Г. І. Полемічна література // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол. : В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2011. – Т. 8 : Па – Прик. – С. 322. – 520 с.
28. Павленко Т. М. Бажання персонажів Рея Бредбері / Т. М. Павленко // Всесвітня література і культура в навчальних закладах України. – 2006. – № 12. – грудень. – С. 6–8.
29. Павленко Т. М. Безумний всесвіт Рея Бредбері (До вивчення творчості Р. Бредбері 1995–1996 років) / Т. М. Павленко // Всесвітня література та культура. – 2006 – № 7–8. – С. 43–44.
30. Сверстюк Є. Шістдесятники і Захід // Блудні сини України. – К., 1993. – 256 с.
31. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя: Доба Київської Русі (Х–XIII століття) / Сліпушко О. – К. : Видавництво «Аконіт», 2002. – 399 с.
32. «Слово про Закон і Благодать» / Яременко В., Сліпушко О. Золоте слово: Хрестоматія літератури України–Русі епохи Середньовіччя IX–XV століття. В 2 кн. – К. : Видавництво «Аконіт», 2002. – Кн. 1. – 783 с.
33. Тлостанова, М.В. Проблема мультикультурализма и литература США конца XX века [Текст] / М.В. Тлостанова. – М.: ИМЛИ РАН «Наследие», 2000. – 400 с.

34. Тузовский И. Д. Светлое завтра? Антиутопия футурологии и футурология антиутопий / И. Д. Тузовский; Челяб. гос. акад. культуры и искусств. – Челябинск, 2009. – 312 с.
35. Холлидей Ф. Е. Шекспир и его мир / Ф. Е. Холлидей. – Москва : Радуга, 1986. – 78 с.
36. Чернышева Т. А. Природа фантастики. – Иркутск: Иркутск.ун–т, 1984. – 324 с.
37. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література : від античності до початку XIX ст. : історико–естетичний нарис : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Борис Шалагінов ; Нац. ун–т "Києво–Могилян. акад.". – 3–те вид., випр. – К. : Києво–Могилянська академія, 2013. – 366 с.
38. Шаповалова М. С. Шекспір в українській літературі / М. С. Шаповалова ; відп. ред. В. А. Моторний. – Львів : Вища шк., 1976. – 212 с.

Допоміжна

39. Возняк М. С. Історія української літератури: У 2 т. – Львів, 1992. – 693 с
40. Грицай, Микитова, Шолом. Давня українська література. – К., 1978. – 414 с
41. Дзюба І. Русифікація вчора, сьогодні... і завтра? (Ким і як воно „історично склалося“, ким і як „історично складається“) // Дзюба І. Нагнітання мороку: Від чорносотенців початку ХХ століття до українофобів початку століття ХХІ : наук.–популяр. видан. / Іван Дзюба. – К. : Вид. дім „К.–Могилян. акад.“, 2011. – С. 405–488.
42. Єфремов С. Історія українського письменства. – К., 1995. – 685 с.
43. Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник. В 2 томах. – Т.1. А–К. – Тернопіль: Богдан, 2005. – 824 с.
44. Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник. В 2 томах. – Т.2. Л–Я. – Тернопіль: Богдан, 2005. – 768 с.
45. Зборовська Н. Шістдесятники / Ніла Зборовська // Слово і час. – 1999. – № 1. – С. 74–80.
46. Зеров М. Лекції з історії української літератури. – Торонто, 1997. – 271 с.
47. Золоте слово. Хрестоматія літератури України–Руси епохи середньовіччя. // За ред. В. Яременка. – К., 2002. – 800 с.
48. Кучер В. В. Поетика роману–антиутопії в рецепції сучасного літературознавства // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. – 2013. – Вип. 36. – С. 184–187.
49. Олійник Б. Національна гідність. I – національне надбання // Олійник Б. Криниці моралі та духовна посуха : ст., вист., публіц. роздуми, інтерв'ю / Борис Олійник. – К. : Радян. письмен., 1990. – С. 254–276.
50. Оруэлл Дж. Эссе. Статьи. Рецензии. – Пермь.: КАПИК, 1992. – 320 с.
51. Пронкевич О. Літературне явище як чинник творення нації. Іконологічний аспект образу Дон Кіхота і нарація Іспанії / О. Пронкевич // Всесвітня літ–ра в середн. навч. закл. України. – 2007. – № 11–12. – С. 66–70.
52. Сервантес М. Премудрий гіdalго Дон Кіхот з Ламанчі / М. Сервантес ; [пер. з ісп. М. Лукаша] // Роман : в 2 ч. – Харків: Фоліо, 2008. – Ч.1. – 478 с.
53. Словник античної міфології. – К, 1985. – 236 с.
54. Соболь В. О. З глибини віків. – Кам–Подільський: Абетка, 2002. – 216 с.
55. Соловйова А. С. Антиутопія як символічна модель суспільства тотальної деперсоналізації // Наукові праці Чорноморського державного університету. Серія: Політологія. – 2011. – Т. 162. Вип. 150. – С. 57–63.
56. Сорокин П. Социологическая теория современности. – М., 1992– 193 с.
57. Федух І. С. Жанр антиутопії у постмодерністичному дискурсі // Актуальні проблеми філології та перекладознавства. – 2015. – Вип. 9. – С. 180–184.

58. Шекспір В. Вибране : для середнього та старшого шк. віку : пер. з англ. / Вільям Шекспір ; упорядкув. текстів, передм., підгот. комент. та навч.–метод. матеріалів І. Андрусяка. – Київ : Школа, 2003. – 365 с. – (Шкільна хрестоматія).

59. Шекспір В. Трагедії. Сонети : для ст. шк. віку / Вільям Шекспір ; передм. Д. Затонського ; худ. оформлення А. Ливня. – Київ : Веселка, 1993. – 480 с.

11 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Модульний курс для дистанційної форми навчання Доступ до ресурсу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_list.aspx?bk=T.
3. Електронна бібліотека університету . Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
4. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.